

Η Πορεία προς το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και η Πρόσφατη Αναθεώρηση του Ελληνικού Συντάγματος

Διήμερη επιστημονική εκδήλωση στο Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, 28 και 29 Οκτωβρίου 2001

Το συνταγματικό δίκαιο καλείται σήμερα να υποδεχθεί μια σειρά από σημαντικές εξελίξεις, οι οποίες τροποποιούν πολλά από τα δεδομένα - κοινωνικά, οικονομικά και τεχνολογικά που συνθέτουν την πραγματική βάση των ρυθμίσεων του Συντάγματος. Φαινόμενα όπως η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, η σταδιακή μετάβαση των οργανισμών κοινής ωφέλειας από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα, η δραστική διευκόλυνση και επιτάχυνση της διακίνησης των πληροφοριών που επέφερε το Διαδίκτυο καθώς και η ανάδειξη της σημασίας των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης αποτελούν προκλήσεις για την επιστήμη του συνταγματικού δικαίου, στο μέτρο που καθιστούν αναγκαία είτε την επανεξέταση της ερμηνείας των κρίσιμων συνταγματικών διατάξεων, είτε την πρόβλεψη εξ ολοκλήρου νέων συνταγματικών ρυθμίσεων. Όπως είναι εύλογο, πολλά από τα ζητήματα αυτά απασχόλησαν τον έλληνα αναθεωρητικό νομοθέτη κατά την πρόσφατη συνταγματική αναθεώρηση. Σε κάθε περίπτωση, μείζον αντικείμενο της αναθεώρησης του Συντάγματος αποτέλεσε και η συμμετοχή της Ελλάδας στις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, ιδιαίτερα μάλιστα ενόψει της εισόδου της χώρας μας στην

τρίτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το ενδιαφέρον του συνταγματικού δικαίου εστιάζεται προπάντων στην προοπτική δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού Συντάγματος μέχρι το έτος 2004. Ενόψει της εξέλιξης αυτής, η επιστήμη του συνταγματικού δικαίου καλείται να υπερβεί τις παραδόσεις του εθνικού κράτους στις οποίες ανατράφηκε και να στραφεί προς ένα νέο, ευρύτερο και ιδιάζον πολιτειακό μόρφωμα, την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα ζητήματα που εγείρονται στο πλαίσιο αυτό αφορούν στην ίδια την φύση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επίσης όμως και στην καταλληλότητα του συνταγματικού φαινομένου να συλλάβει την ιδιαίτερη ουσία και δυναμική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Το διήμερο διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε στις εγκαταστάσεις του το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου στις 28 και 29 Οκτωβρίου 2001 είχε ως θέμα του τις παράλληλες αυτές εξελίξεις, αφενός στον ευρωπαϊκό χώρο - με την προοπτική διαμόρφωσης του Ευρωπαϊκού Συντάγματος - και αφετέρου στο ελληνικό συνταγματικό δίκαιο με τις προκλήσεις της νέας εποχής, τις οποίες αντιμετώπισε η συνταγματική αναθεώρηση. Η πρώτη ημέρα του συνεδρίου

συνέχεια στην σελίδα 2

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- *Η Πορεία προς το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και η Πρόσφατη Αναθεώρηση του Ελληνικού Συντάγματος*
- *Θεσμικό καθεστώς επιστημονικού προσωπικού του ΚΛΕΟΔ*
- *Εκδόσεις του ΚΛΕΟΔ*
- INSTITUTION BUILDING

Η Πορεία προς το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και η Πρόσφατη Αναθεώρηση του Ελληνικού Συντάγματος

συνέχεια από την σελίδα 1

αφιερώθηκε σε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης σχετικά με την πορεία προς το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Στην συζήτηση συμμετείχαν ο Υπουργός Πολιτισμού και καθηγητής κ. Ε. Βενιζέλος, ο Ευρωβουλευτής και καθηγητής κ. Δ. Τσάτσος, ο Γενικός Εισαγγελέας του ΔΕΚ κ. F. Jacobs και ο καθηγητής κ. D. Maus, υπό την προεδρία του Δικαστή στο ΔΕΚ και Διευθυντή του Κέντρου Β. Σκουρή. Οι ξένοι ειδικοί κκ. Jacobs και Maus περιέγραψαν τα προβλήματα της δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού Συντάγματος από την οπτική γωνία της βρετανικής και της γαλλικής έννομης τάξης αντίστοιχα, ενώ ο κ. Τσάτσος δεν συνεισέφερε μόνο τις προσωπικές του σκέψεις, αλλά επιπλέον παρουσίασε συνοπτικά και την προσέγγιση του γερμανικού νομικού κόσμου στην προοπτική του Ευρωπαϊκού Συντάγματος.

Η δεύτερη ημέρα των εργασιών του συνεδρίου εστιάσθηκε στις νεότερες εξελίξεις του ελληνικού συνταγματικού δικαίου, όπως αυτές προκύπτουν ιδίως από την πρόσφατη συνταγματική αναθεώρηση. Προκειμένου να αναπτυχθεί ο διάλογος μεταξύ διαφορετικών επιστημονικών γενεών, σε κάθε επιμέρους αντικείμενο προτάχθηκε η εισήγηση ενός νεότερου νομικού, ακολουθούμενη από τα σχόλια ενός δημοσιολόγου οποίος βρίσκεται πλέον στο στάδιο της επιστημονικής ωριμότητας. Μετά από τις εισαγωγικές παρατηρήσεις του προεδρεύοντος της πρωινής συνεδρίας Δικαστή στο ΕΔΔΑ, καθηγητή κ. Χ. Ροζάκη, ο λέκτορας και συνεργάτης του Κέντρου κ. Κ. Γώγος παρουσίασε εισήγηση με αντικείμενο την υποδοχή της ΟΝΕ στο ελληνικό συνταγματικό οικοδόμημα, την

οποία σχολίασε ο καθηγητής κ. Α. Φατούρος. Ο επίκουρος καθηγητής κ. Ξ. Κοντιάδης ανέπτυξε την προβληματική του κοινωνικού κράτους δικαίου στο πλαίσιο της ΟΝΕ, ενώ σχολίασε ο Ευρωβουλευτής και καθηγητής κ. Ι. Κουκιάδης. Η συνεργάτις του Κέντρου κ. Ε. Αδαμαντίδου παρουσίασε τα συνταγματικά όρια της ιδιωτικοποίησης και της ελευθέρωσης των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, με σχολιασμό του κ. Σκουρή, ενώ η πρωινή συνεδρία ολοκληρώθηκε με την εισήγηση του ειδικού επιστήμονα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών κ. Χ. Ανθόπουλου σχετικά με την εφαρμογή των συνταγματικών δικαιωμάτων στις ιδιωτικές σχέσεις την εποχή της παγκοσμιοποίησης· επί της εισήγησης αυτής διατύπωσε τις σκέψεις του ο αναπληρωτής καθηγητής κ. Κ. Χρυσόγονος. Κατά την απογευματινή συνεδρία υπό την προεδρία του καθηγητή Α. Φατούρου, ο επίκουρος καθηγητής και βοηθός του Συνήγορου του Πολίτη κ. Γ. Καμίνης εξέτασε στην εισήγησή του την προστασία του ιδιωτικού βίου στην εποχή του Διαδικτύου και της κοινωνίας της πληροφορίας, ενώ επί του ίδιου θέματος διατύπωσε τις παρατηρήσεις του ο κ. Ροζάκης. Στην συνέχεια η επίκουρη καθηγήτρια κ. Ι. Καμτσίδου ανέλυσε την ένταξη και λειτουργία των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην σύγχρονη δημοκρατία, με σχολιασμό του καθηγητή κ. Φ. Σπυρόπουλου. Το συνέδριο ολοκληρώθηκε με την εισήγηση της δικηγόρου κ. Αικ. Ηλιάδου, η οποία είχε ως αντικείμενο την επικράτηση του μοντέλου των ανεξάρτητων αρχών στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού συστήματος και σχολιάσθηκε από τον καθηγητή κ. Γ. Παπαδημητρίου.

Η εκδήλωση αποτέλεσε μια εξαιρετική ευκαιρία για την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ ειδικών του συνταγματικού δικαίου. Η συζήτηση στρογγυλής τραπέζης αποκάλυψε έναν γόνιμο προβληματισμό σχετικά με την νομική και πολιτική υπόσταση του συντάγματος, το πιθανό περιεχόμενο του μελλοντικού Ευρωπαϊκού Συντάγματος και τις διαδικασίες διαμόρφωσης και υιοθέτησής του. Εξαιρετικά δημιουργικός υπήρξε εξάλλου και ο διάλογος σχετικά με τις αναθεωρηθείσες διατάξεις του ελληνικού συντάγματος ενόψει των διαφορετικών απόψεων και ερμηνευτικών προσεγγίσεων που διατυπώθηκαν από τους συμμετέχοντες καθίσταται σαφές ότι οι θεματικές του συνεδρίου αποτελούν αντικείμενο έντονης δογματικής επεξεργασίας και βρίσκονται στο προσκήνιο της συνταγματικής επικαιρότητας. Όπως είναι φυσικό, τις εργασίες του συνεδρίου παρακολούθησε πολυάριθμο ακροατήριο, το οποίο συμμετείχε ενεργά στις συζητήσεις, καθώς και εκπρόσωποι των μέσων ενημέρωσης.

Κωνσταντίνος Γώγος

εν ολίγοις

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ιδιοκτήτης: ΚΔΕΟΔ

Τ.Θ. 14 551 02 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τηλ. 0310-473.403 FAX: 0310-476.366

http://www.cieel.gr e-mail: kdeod@cieel.gr

Εκδότης - Διευθυντής: Β. Σκουρή
Υπεύθυνη Σύνταξης: Γ. Μουτσίου - Ευαγγελινού
Επιμέλεια Έκδοσης: Ι. Χατζηαντωνίου
Εκτύπωση: Typoline Μ. Τριανταφύλλου
Ιφιγενείας 4 - Θεσσαλονίκη
Τόπος Έκδοσης: Θεσσαλονίκη 31.12.2001

Στο τεύχος αυτό συνεργάστηκαν:

Αικ. Σγουρίδου
Κ. Γώγος
Α. Καραμήτσου

Στα πλαίσια του Προγράμματος Institution Building BG99/IB/JH/04, που συντονίζει το ΚΔΕΟΔ στον τομέα της δικαιοσύνης στην Βουλγαρία, με σκοπό την υποστήριξη του δικαστικού συστήματος στην γειτονική χώρα, πραγματοποιήθηκε στην Θεσσαλονίκη, στις 12-15/11/2001 επίσκεψη εργασίας μελών του διοικητικού συμβουλίου του Magistrates Training Center, δηλαδή του Κέντρου Εκπαίδευσης Δικαστών της Βουλγαρίας, με επικεφαλής τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου της γειτονικής χώρας.

Η σύνθεση της αντιπροσωπείας είχε ως εξής:

- κ. Ivan Grigorov, Πρόεδρος του Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου,
- κ. Dragomir Yordanov, Διευθυντής του Κέντρου Εκπαίδευσης Δικαστών,
- κ. Ivan Dimov μέλος ΔΣ και Πρόεδρος του Περιφερειακού Δικαστηρίου του Sliven,
- κα. Katia Dormisheva, υπεύθυνη προγραμμάτων του Κέντρου,
- κα. Svetlana Krasteniakova, υπεύθυνη των οικονομικών του Κέντρου, και
- κα. Milena Milanova, βοηθό προγραμμάτων του Κέντρου.

Σκοπός αυτής της επίσκεψης εργασίας ήταν τα μέλη της αντιπροσωπείας να ενημερωθούν για την οργάνωση και την εκπαίδευση των δικαστών στην Ελλάδα. Για τον λόγο αυτό, το βασικό τμήμα της επίσκεψης αφορούσε την Εθνική Σχολή Δικαστών, στους χώρους της οποίας ο αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου κ. Γ. Κούρτης ενημέρωσε για την οργάνωση και την λειτουργία της Σχολής, τις σχέσεις της με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και το Δικαστικό Σώμα καθώς και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Σχολής. Επίσης, αντηλλάγησαν απόψεις όσον αφορά την δυνατότητα συνεργασίας για την υλοποίηση προγραμμάτων αρχικής εκπαίδευσης και συνεχούς επιμόρφωσης των δικαστών στη Βουλγαρία, στο εθνικό και Ευρωπαϊκό Δίκαιο, σεμιναρίων και άλλων μορφών εκπαίδευσης.

Η βουλγαρική αντιπροσωπεία πραγματοποίησε πολύ χρήσιμες συναντήσεις και συζητήσεις στο Δικαστικό Μέγαρο της Θεσσαλονίκης με τον Προϊστάμενο του Πρωτοδικείου, την Πρόεδρο της Εφετειακής Επιτροπής της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, τον Προϊστάμενο του Εφετείου και τον Προϊστάμενο του Διοικητικού Πρωτοδικείου. Παράλληλα είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν τις αίθουσες των δικαστηρίων και να παρακολουθήσουν επί τόπου την διαδικασία.

Τέλος, ο Πρόεδρος κ. Γ. Ιγνατιάδης και το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης δέχθηκε την αντιπροσωπεία

Η βουλγαρική αντιπροσωπεία στην Εθνική Σχολή Δικαστών

σε μία συνάντηση γνωριμίας και ανταλλαγής απόψεων στα θέματα της απονομής της δικαιοσύνης στην Ελλάδα και την Βουλγαρία και προ-σέφερε προς τιμή των επισκεπτών επίσημο γεύμα.

Χρήσιμες, ενδιαφέρουσες και εποικοδομητικές χαρακτηρίστηκαν οι επισκέψεις της βουλγαρικής αντιπροσωπείας στο Διεθνές Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης, όπου έγιναν δεκτοί από τον Διευθυντή κ. Θ. Τσέκο και ενημερώθηκαν για την εκπόνηση εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων, καθώς και στο Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης, όπου έγιναν δεκτοί από τον Διευθυντή κ. Γ. Σακκουλίδη, με την ευγενική προσφορά πλούσιου και χρήσιμου υλικού και πληροφοριών σε θέματα της Ε.Ε. που ενδιέφεραν τα μέλη της αντιπροσωπείας.

Την αντιπροσωπεία του Βουλγαρικού Κέντρου Εκπαίδευσης Δικαστών δέχθηκε επίσης σε εθιμοτυπική επίσκεψη ο Γ. Γ. του Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης και ο Προϊστάμενος της Διεύθυσης Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών στο ΥΜΑΘ, ενώ ο Διευθυντής του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ενημέρωσε την αντιπροσωπεία για την οργάνωση και την λειτουργία του θεσμού που προΐσταται.

Τέλος, στο Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, ως διοργανωτή αυτής της επίσκεψης εργασίας, τα μέλη της αντιπροσωπείας του Βουλγαρικού Κέντρου Εκπαίδευσης Δικαστών ενημερώθηκαν για το έργο και τις υπηρεσίες που παρέχει στον νομικό κόσμο με την οργανωμένη βιβλιοθήκη του, τις σύγχρονες υποδομές ενημέρωσης και επικοινωνίας και το ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, καθώς και για τις μέχρι τώρα δραστηριότητές του και την εμπειρία στην υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων στο πεδίο της θεσμικής υποστήριξης της δικαιοσύνης και του δικαστικού σώματος σε άλλες χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης.

Θεσμικό καθεστώς επιστημονικού προσωπικού του ΚΔΕΟΔ

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου από τον Οκτώβριο του 2001, ισχύει το νέο καθεστώς για τους επιστημονικούς συνεργάτες του. Με το νέο καθεστώς το επιστημονικό προσωπικό αποτελείται από τον Διευθυντή Ερευνών και δύο κατηγορίες ερευνητών Α και Β. Καθορίζονται τα προσόντα πρόσληψής τους όπου για την Α κατηγορία βασική προϋπόθεση είναι το διδακτορικό δίπλωμα, για δε τον ερευνητή της Β κατηγορίας το μεταπτυχιακό δίπλωμα. Ο ερευνητής έχει την δυνατότητα εφόσον αποκτήσει τα προσόντα του ερευνητή Α, να καταταγεί στην Α κατηγορία με απόφαση του Δ.Σ. μετά από σχετική εισήγηση του Διευθυντή Ερευνών και πρόταση του Διευθυντή του Κέντρου.

Ως προς την διαδικασία πρόσληψης ορίζεται ότι γίνεται καταρχήν ανακοίνωση στον τύπο για την υποβολή ενδιαφέροντος και την κατάθεση των απαραίτητων δικαιολογητικών. Η επιλογή μεταξύ των ενδιαφερομένων γίνεται με απόφαση του Δ.Σ. μετά από εισήγηση του Διευθυντή Ερευνών και πρόταση του Διευθυντή.

Ο ερευνητής προσλαμβάνεται με σύμβαση ορισμένου χρόνου ενός έτους, ανανεώνεται για δύο ακόμη έτη και μπορεί να μετατραπεί σε σύμβαση αορίστου χρόνου μετά το πέρας της τριετίας με απόφαση του Δ.Σ. Επίσης ο διευθυντής μπορεί να αναθέσει με σύμβαση έργου ερευνητικά καθήκοντα σε εξωτερικούς συνεργάτες.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΔΕΟΔ

- **Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Νόμιμη και Παράνομη Διακίνηση Πολιτιστικών Αγαθών, Πρόλογος: Ε. Β. Βενιζέλος, Επιμέλεια: Α. Γραμματικάκη, Α. Στρατή Ε. Μουαμελετζή, Δ. Αναγνωστοπούλου, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 2001.**

Η παρούσα έκδοση αποτελεί το προϊόν μελέτης η οποία εκπονήθηκε από το ΚΔΕΟΔ για λογαριασμό του Υπ. Πολιτισμού, σε εκτέλεση σχετικής σύμβασης. Το αντικείμενο της μελέτης παρουσιάζει πολλαπλό ενδιαφέρον δεδομένου ότι αναφέρεται σε μια ιδιαίτερα ευαίσθητη κατηγορία αγαθών που συνδέονται με τον πολιτισμό των λαών και για αυτό εκφεύγει του κοινού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η έρευνα αφορά την νόμιμη και παράνομη διακίνηση των πολιτιστικών αγαθών υπό την τριπλή άποψη του διεθνούς, κοινοτικού και ελληνικού δικαίου.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται και αξιολογούνται οι ρυθμίσεις του εγχωρίου δικαίου για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και η συμβατότητά τους με τις διεθνείς, αλλά κυρίως τις κοινοτικές διατάξεις εν όψει ψήφισης του νέου αρχαιολογικού νόμου.

- **Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, Πρακτικά Ημερίδας, Πρόλογος: Ε. Κουτούπα Ρεγκάκου, Επιμέλεια: Ε. Αδαμαντίδου, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 2001.**

Ο τόμος παρουσιάζει τις εισηγήσεις του ομότιτλου συνεδρίου που παρουσιάστηκε στο Κέντρο. Η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί το πιο πρόσφατο στάδιο στη διαδικασία ανοίγματος

των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας στον ανταγωνισμό, με προηγούμενους τους τομείς των μεταφορών, των ταχυδρομικών υπηρεσιών και κυρίως των τηλεπικοινωνιών. Η αιτία για την σχετική καθυστέρηση απελευθέρωσης του εν λόγω τομέα οφείλεται, μεταξύ άλλων, και στην έντονη παρουσία του στοιχείου του φυσικού μονοπωλίου που αποθαρρύνει τον ανταγωνισμό.

Κεντρικό πρόβλημα αναδείχθηκε, όπως φάνηκε από τις εισηγήσεις, το ζήτημα της ισχύος των δεσμεύσεων δημοσίου δικαίου στις έννομες σχέσεις ιδιωτικού δικαίου που δημιουργούνται με την απελευθέρωση μιας δημόσιας υπηρεσίας.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ το τέταρτο τεύχος του έτους 2001 της Ελληνικής Επιθεώρησης Ευρωπαϊκού Δικαίου.

Το τεύχος περιλαμβάνει δύο μελέτες, μία για τις συνέπειες του προτεινόμενου εκσυνχρονισμού των κανόνων εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού και η άλλη για το άρθρο 3 της οδηγίας 93/13/ΕΚ σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές: ερμηνευτικά ζητήματα.

Ακολουθούν δύο ανάλεκτα, τα οποία αποτελούν εκτενή σχόλια αποφάσεων του ΔΕΚ, το πρώτο για τα εθνικά προσκόμματα στην απελευθέρωση των ευρωπαϊκών τηλεπικοινωνιών και το δεύτερο για τις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων κατά το δίκαιο του ανταγωνισμού.

Υπάρχουν πάντα οι μόνιμες στήλες της νομολογίας του ΔΕΚ, του ΕυρΔΔΑ και ελληνικών δικαστηρίων καθώς και της βιβλιογραφικής τεκμηρίωσης. Τέλος, η στήλη Παιδεία - Έρευνα αναφέρεται στην διήμερη εκδήλωση που οργάνωσε το ΚΔΕΟΔ για την πορεία προς το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και την πρόσφατη αναθεώρηση του Συντάγματος.